НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ	**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «АМПЕЛОГРАФІЯ ТА СЕЛЕКЦІЯ ВИНОГРАДУ»**
	Ступінь вищої освіти - Магістр **Спеціальність -** 203 «Садівництво, плодоовочівництво та виноградарство» **Освітня програма –** Садівництво, плодоовочівництво та виноградарство **Рік навчання - 2024-2025, семестр 3** **Форма навчання -** денна **Кількість кредитів ЄКТС - 4** **Мова викладання -** українська
Лектор навчальної дисципліни	**Андрусик Юрій Юрійович,** доцент кафедри садівництва ім. проф. В.Л. Симиренка, кандидат сільськогосподарських наук, доцент
Контактна інформація лектора (e-mail)	**yuran@nubip.edu.ua**
URL ЕНК на навчальному порталі НУБіП України	**http://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=5125**

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета – полягає у оволодінні теоретичними і практичними основами ампелографії та селекції винограду щодо: методології опису та ідентифікації сортів винограду та підщеп з використанням дискрепторів OIV; знання біологічних та виробничих властивостей столових і технічних сортів, вирощуваних на виноградниках України та в основних виноградних регіонах світу; основ генетичних досліджень з розробки нових стійких до хвороб та шкідників сортів та підщеп винограду.

Завдання – розвинути у студентів магістратури спроможність виявляти, формулювати й пояснювати проблеми, характерні для галузі ампелографії та пропонувати й послідовно інтерпретувати рішення для їх подолання.

Набуття компетентностей:

інтегральна компетентність (ІК): Здатність розв’язувати складні задачі і проблеми у сфері садівництва та виноградарства під час здійснення професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій, які характеризуються комплексністю та невизначеністю умов;

загальні компетентності (ЗК): ЗК 4. Здатність розробляти та управляти проєктами;

спеціальні (фахові) компетентності (СК): СК 4. Здатність використовувати результати наукових досліджень для забезпечення розвитку садівництва та виноградарства, розробляти наукові основи інтенсивних технологій вирощування плодів, овочів і винограду.

Програмні результати навчання (ПРН): ПРН10. Здійснювати консультування та експертизу з питань інноваційних технологій у плодоовочівництві та виноградарстві.

ПРН12. Впроваджувати елементи новітніх технологій вирощування малопоширених плодових та овочевих культур з адаптацією їх до конкретних умов культивування і органічних технологій.

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема	**Години** (лекції / лабораторні, практичні, семінарські)	**Результати навчання**	**Завдання**	**Оціню-вання**
Змістовий модуль 1. **Загальна та спеціальна ампелографія**				
Тема 1. Ампелографія як наука	2/4	Розуміти значення та завдання ампелографії як науки	Здача практичної роботи. Виконання самостійної роботи на порталі elearn.	ПР1 - 10 ПР2 - 10
Тема 2. Схема й методика ампелографічного опису сорту	2/6	Знати схему ампелографічного опису, її призначення та уміти проводити опис сортів винограду за морфологічними ознаками		ПР3 - 10 ПР4 - 10 ПР5 - 10 СР1 - 15
Написання тесту		Здобути глибокі теоретичні знання та набути практичних навичок з ампелографії	Написання тесту	35
Разом змістовий модуль 1	4/10		∑	100
Змістовний модуль 2. **Селекція та сортовивчення винограду**				
Тема 3. Завдання і методи селекційної роботи у виноградарстві	2/2	Знати роль інтродукції та селекції у покращенні сортименту; уміти проводити апробація, клонову та масову селекцію	Здача практичної роботи. Виконання самостійної роботи на порталі elearn.	ПР6 - 10
Тема 4. Сортовивчення і районування сортів винограду	2/2	Розуміти юридичний статус сорту та вміти оформляти документи для районування сорту		ПР7 - 10
Тема 5. Сортовий фонд винограду світу (столові, технічні, підщепні сорти)	2/6	Знати сучасний сортимент винограду в Україні та світі та методи його покращення		ПР8 - 10 ПР9 - 10 ПР10 - 10 СР1 - 15
Написання тесту		Здобути глибокі теоретичні знання та набути практичних навичок зі створення нових сортів винограду та їх сортовивчення	Написання тесту	35
Разом змістовий модуль 2	6/10		∑	100
Разом	10/20			
Разом навчальна робота				70
Екзамен				30
Всього				100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності:	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Курсові роботи, реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Рейтинг студента, бали	**Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків**	
	екзаменів	**заліків**
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література:

1. Методика проведення експертизи сортів рослин групи плодових, ягідних, горіхоплідних та винограду на відмінність, однорідність і стабільність. К : Міністерство аграрної політики та продовольства України, Український інститут експертизи сортів рослин, 2022. 1308 с. URL: https://sops.gov.ua/uploads/page/metodiki/2022-05-13.pdf.
2. Біолого-екологічні особливості винограду: навч. посіб. / [Дробітько А.В., Ткачова Є.С., Маркова Н.В. та ін.]. Миколаїв : МНАУ, 2020. 307 с.
3. Гель І.М. Систематика, ампелографія та селекція винограду. Львів, 2015. 90 с.

Допоміжна література:

1. Атлас морфологічних ознак сортів винограду Vitis L. (доповнення до Методики проведення експертизи сортів винограду (Vitis L.) на відмінність, однорідність і стабільність) / Укр. інститут експертизи сортів рослин; [підгот.: С. О. Ткачик та ін.]. Київ; Вінниця : Нілан, 2017. 48 с. URL: https://ukragroexpert.com.ua/uploads/page/5b0517fda514b.pdf.
2. OIV descriptor list for grape varieties and Vitis species (2nd Edition), URL: https://www.oiv.int/public/medias/2274/code-2e-edition-finale.pdf.
3. Grapevine Breeding Programs for the Wine Industry, In Woodhead Publishing Series in Food Science, Technology and Nutrition, Woodhead Publishing, 2015, URL: https://doi.org/10.1016/B978-1-78242-075-0.01001-2.
4. Grapevine in a Changing Environment (2015) (eds H. Gerós, M.M. Chaves, H.M. Gil and S. Delrot). URL: https://onlinelibrary.wiley.com/doi/book/10.1002/9781118735985.

5. Marín, D. et al (2021). Challenges of viticulture adaptation to global change: Tackling the issue from the roots. *Australian Journal of Grape and Wine Research*, **27**(1), 8–25. URL: https://doi.org/10.1111/AJGW.12463.
6. Chitwood DH. The shapes of wine and table grape leaves: An ampelometric study inspired by the methods of Pierre Galet. *Plants, People, Planet*. 2021;3:155–170. URL: https://doi.org/10.1002/ppp3.10157.
7. Bodor-Pesti P, Taranyi D, Deák T, Nyitrainé Sárdy DÁ, Varga Z. A Review of Ampelometry: Morphometric Characterization of the Grape (*Vitis* spp.) Leaf. *Plants*. 2023; 12(3):452. URL: https://doi.org/10.3390/plants12030452
8. Виноградарство: навч. посіб. / І. О. Іщенко, Е.І. Хреновськов, Ю. О. Савчук. Одеса : Астропринт, 2020. 348 с.
9. Організаційні і технологічні прийоми культивування винограду : практ. посіб. / А. В. Штірбу. Київ : ІА ІНФОІНДУСТРІЯ, 2019. 144 с.
10. Markus Keller. The Science of Grapevines (Third Edition), Academic Press, 2020. 554 p.

Інтернет джерела:

1. Національний науковий центр «Інститут виноградарства і виноробства імені В.Є. Таїрова» НААН України (включно з науковим збірником «Виноградарство і виноробство»), м. Одеса
2. Державний реєстр сортів рослин придатних для поширення в Україні https://minagro.gov.ua/ua/file-storage/reyestr-sortiv-roslin ;
3. Реєстр суб'єктів насінництва та розсадництва https://minagro.gov.ua/ua/file-storage/derzhavnij-reyestr-subyektiv-nasinnictva-ta-rozsadnictva
4. VITIS - Journal of Grapevine - an international journal in the elds of biology, molecular biology and breeding of grapevine, viticulture, enology and related topics: https://ojs.openagrar.de/index.php/VITIS
5. European Vitis Database - a database with information on grapevine accessions in European gene banks: http://www.eu-vitis.de
6. Vitis International Variety Catalogue - a comprehensive database of passport, primary and secondary descriptor data and images of grapevine varieties and Vitis species in grapevine collections or literature: http://www.vivc.de
7. VITIS-VEA - a scientific literature database in English in the field of viticulture https://www.vitis-vea.de/
8. French Network of Grapevine Repositories: https://bioweb.supagro.inra.fr/collections_vigne/Home.php
9. Grape Genome Browser: http://www.genoscope.cns.fr/externe/GenomeBrowser/Vitis
10. International Grape Genome Program: https://www6.inra.fr/iggp
11. Ампелографічний словник https://www.plantgrape.fr/en/help/glossary-ampelographic